

Samen doen!

Samen doen! Eigenwijze netwerken in dorpen en steden

Zwolle, 16 februari 2012

Veel inhoud, reuring en plezier tijdens 'Samen Doen!'

Er werden taarten verloot onder professionals en vrijwilligers die als 'netwerkdoo' waren gekomen, initiatiefnemers konden dates maken, sneltekenaar Mark de Koning maakte aan de lopende band cartoons en er werd volop getwitterd.

Kortom, er was veel reuring, tijdens Samen Doen! op 16 februari in Zwolle.

Maar dat natuurlijk niet alleen: er was ook veel inhoud. Van academische theorievorming over de kracht van het informele netwerk tot en met tips over het werven van fondsen en vrijwilligers. Van praktijkervaringen uit netwerken, organisaties en overheden tot en met persoonlijke teleurstellingen en succesverhalen. En niet alleen uit Zwolle en omgeving. Uit het hele land waren ze gekomen, de betrokken, nieuwsgierige en initiatiefrijke vrijwilligers, netwerkers, ondernemers, professionals, bestuurders, ambtenaren en andere geïnteresseerden. Tijdens het inleidende plenaire debat en in 14 workshops en open spaces deelden ze kennis en ervaringen en wisselden ze tips en contactgegevens uit.

De combinatie van kennis, plezier, betrokkenheid en nieuwsgierigheid die deze dag zo kenmerkten, typeren de informele netwerken waar het tijdens deze manifestatie over ging. Als één ding duidelijk werd deze dag, dan is het wel dat dingen makkelijker gaan als iedereen begint met vaste routines en patronen los te laten. En het lef heeft om geregeld van pet te wisselen: want een ambtenaar is óók vader, echtgenoot, buurman, vrijwilliger etc. Dat besef kan veel losmaken.

In deze krant vind je verslagen, impressies, foto's en allerlei andere wetenswaardigheden over Samen Doen! En natuurlijk de cartoons van Mark de Koning. We wensen je veel leesplezier!

De organisatie:

Mede mogelijk gemaakt door:

Roelof Hortulanus: dit is hét momentum voor eigenwijze netwerken

Plenaire lezing door prof. Dr. Roelof Hortulanus: 'Ontketenen van maatschappelijke kracht'

De verzorgingsstaat is aan het oplossen, we worden de hele dag overspoeld met informatie uit de hele wereld en nationale grenzen vervagen. De samenleving lijkt daardoor steeds ongrijpbaarder en anoniemer te worden. Tegelijkertijd -misschien wel als tegenreactie - grijpen mensen steeds vaker zelf het initiatief, samen met anderen: in informele netwerken die zelf initiatieven nemen die ten goede komen aan de buurt of de groep. Met alle successen en hobbels die daarbij horen. Want hoe vind je als eigenwijs netwerk je weg tussen alle bureaucratische routines, vastgeklonken verhoudingen en formele criteria (bijv. voor subsidies)?

Voor Roelof Hortulanus, hoogleraar aan de Universiteit voor Humanistiek en directeur van het Lesi (landelijk expertisecentrum sociale interventie) is het duidelijk dat het roer om moet: om als samenleving volop te kunnen profiteren van de kracht van al deze maatschappelijke netwerken zullen overheden en instellingen de teugels moeten laten vieren. Luisteren, naar mogelijkheden zoeken, meedenken en de eigen routines overboord zetten. Dingen in beweging zetten én de eigen patronen loslaten: ontketenen en ontketenen zoals Hortulanus het noemt.

Maar niet altijd. Want soms kunnen dingen nu eenmaal niet, of gaan ze in tegen wetten die er niet voor niets zijn, of zijn ze niet in het algemeen belang. Dan moet de overheid of de instelling niet de rol van partner of faciliteerder aannemen, maar die van handhaaver of controleur.

Verskillende rollen

Meervoudig handelen heet dat: voortdurend wisselen tussen de verschillende rollen die je hebt.

Dat is noodzakelijk in een samenleving waarin informele netwerken en initiatieven belangrijk zijn, stelt Hortulanus. En het geldt niet alleen voor overheden en instellingen, maar voor alles en iedereen. Ook voor gewone burgers. Want de ene keer handel je als buurtbewoner, dan weer als consument, moeder, professional, vriendin, partner of vrijwilliger. En soms ben je van alles tegelijk. Dat kan juist de kracht zijn van de informele netwerken: er is een gedeeld belang, maar omdat iedereen eraan ook nog andere rollen en netwerken heeft, komt er veel kennis en ervaring bij elkaar die tot verrassende resultaten kan leiden. Helemaal als ze ook nog eens kunnen rekenen op een open houding bij de instanties. En de kans daarop is groter als ambtenaren en andere professionals zich realiseren dat zij zelf óók burger, moeder, vrijwilliger etcetera zijn.

Duurzaam en stabiel

Informele netwerken zijn duurzamer en stabiel dan vaak gedacht wordt. Misschien gaat het er niet formeel aan toe, maar vaak zijn er wel degelijk onderlinge afspraken. Want zonder afspraken geen resultaten. Het kenmerkende van de informele netwerken is bovendien dat er dikwijls neveneffecten zijn: er ontstaan persoonlijke banden, mensen worden uit hun isolement gehaald, mensen steunen elkaar ook bij andere dingen dan waarom het in eerste instantie ging. En daardoor ontstaat weer meer samenhang en solidariteit binnen een buurt of groep. Dus zelfs als het eigenlijke doel niet of niet helemaal wordt gehaald, kan het netwerk in zich zelf al zinvol zijn. Al zijn er ook valkuilen: hoe open is een informeel netwerk? Zijn er mensen die zich niet welkom voelen of zelfs bewust worden buitengesloten? In zo'n geval werkt zo'n netwerk averechts. Maar, relateert Hortulanus: "In de representatieve democratie verloopt ook niet alles vlekkeloos."

Hét moment

We bevinden ons in een overgangssituatie, stelt Hortulanus vast: de overheid is zich aan het terugtrekken, het bedrijfsleven bezint zich op zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid en burgers hergroeperen zich in informele (fysieke en digitale) netwerken. De vraag is, hoe deze bewegingen met elkaar te verweven tot een samenhangend geheel waarin er sprake is van gelijkwaardige en vruchtbare verhoudingen. "Dit is dus het moment voor informele netwerken om de ruimte te nemen," stelt de hoogleraar.

Workshop 5

De praktijk van het verbinden: succes- en faalfactoren

Annemiek de Wolf, a.de.wolf@zwolle.nl, www.Samenmakenwedestad.nl

Ideeënmakelaar Annemieke de Wolf: “Niemand de deur uit zonder telefoonnummer of advies”

De afgelopen drie jaar zijn er meer dan 250 initiatieven ontstaan vanuit het programma Samen maken we de Stad van de Gemeente Zwolle. Initiatieven die de stad Zwolle innovatiever, mooier, duurzamer, cultureler, economischer of socialer hebben gemaakt.

Voorbeeld:

De gemeenschapskringen van Hart voor de Stad, een initiatief waarbij vrijwilligers zich inzetten voor sociale activiteiten in wijken, vinden onderdak bij de Harley Davidson club.

Succesfactoren:

- een concreet en eenvoudig idee;
- het sluit goed aan bij de wederzijdse behoeften, waardoor er geen afhankelijkheid ontstaat, maar gelijkwaardigheid.

Voorbeeld:

In vijf Zwolse wijken zijn buurtenergiebedrijven gestart.

Succesfactoren:

- samenstelling van de teams, waarin veel benodigde kennis is vertegenwoordigd;
- buurtbewoners vinden elkaar, ook persoonlijk;
- innovatieve karakter van het project, delen en vieren van successen

Hoe voorkom je dat je als burger van het kastje naar de muur wordt gestuurd als je een initiatief hebt?

- bereid je goed voor;
- wees duidelijk in je vraagstelling;
- vraag door tot je de antwoorden hebt die je zoekt;
- maak gebruik van je netwerk.

Hoe kun je als ambtenaar voorkomen dat inwoners zich van het kastje naar de muur gestuurd voelen?

- durf los te laten: schaf nul-fouten management af
- wees creatief en leg zelf verbindingen
- stel als regel: niemand gaat de deur uit zonder telefoonnummer of advies.

En hoe betrek je als initiatiefnemer bedrijven bij je plan?

- neem deel aan de maatschappelijke beursvloer
- zoek naar een gemeenschappelijk doel
- denk goed na over tegenprestaties
- vraag om kleine bijdrages of diensten

Agenda

5 april Burgerkracht open space: willen, kunnen, durven + Burgerkracht (hier link naar pdf-bestand) Voor en door Brabantse burger- en cliëntinitiatieven in zorg en welzijn en voor beleidsmakers, vernieuwers en sociale ondernemers. Klik [hier](#)

19 april, 19-21.30 uur in Utrecht: Netwerkkracht! Open space bijeenkomst voor informele community- en netwerkmanagers. Meer info via twitter: #KrachtinNL. Aanmelden kan alvast bij Birgit Oelkers: oelkers@planenaanpak.nl

8/9 mei Gezocht: Initiatiefnemers (M/V): hoe kan de kracht van de samenleving worden benut? Landelijk Congres der Bestuurskunde. Voor bestuurders.

Workshop 6

Economie in eigen hand

Jurgen van der Heijden JHE@atosborne.nl

De economische crisis noopt ons allemaal kritischer naar onze uitgaven te kijken. Zouden we niet veel minder kwijt zijn aan energie, voedsel, vervoer en zorg als dat zelf zouden produceren? De praktijk wijst uit dat besparing niet de enige opbrengst is: samen iets produceren levert ook nog democratie, sociale cohesie en solidariteit op.

De casus:

Buurtondernemingen in energie zijn er al. Samen voedsel produceren komt ook al voor. Maar is zo iets ook mogelijk voor zorg? Met andere woorden: kun je als buurt je eigen zorgvoorziening oprichten en draaiende houden?

Een buurtonderneming in handen van bewoners en lokale ondernemers richt zich op twee dingen: het beheersen van kosten en het behouden en verdiepen van waarden.

Dat geldt ook voor een buurtonderneming die zorg levert. Twee voorbeelden:

1. met drie of vier PGB houders gezamenlijk hulp inkopen, zodat die zo efficiënt mogelijk kan worden ingezet.
2. ruimte in een zorgcentrum verhuren aan studenten in de zorg die in ruil voor lage huur beschikbaar zijn om zorg te verlenen.

Maar er zijn ook tussenstappen mogelijk, bijvoorbeeld door buurtbewoners in te zetten voor de zorg, of door gebruik te maken van beschikbare ruimtes: werkruimtes, de keuken of een personenbusje.

Samen zorgen voor je energie, voedsel of zorg levert meer op dan alleen het tastbare resultaat. Mensen leren elkaar ook beter kennen, omdat ze samen verantwoordelijkheid dragen. Daardoor is een buurtonderneming meer dan alleen een financiële kwestie. Het kan tegelijk de plek zijn waar mensen zich omheen verzamelen en van waaruit ze als vrijwilligers nieuwe activiteiten gaan opzetten. En dus een impuls geven aan meer samenhang in een buurt.

Workshop 7

Dorps- en buurtvernieuwing door nieuwe waardenetwerken

Vincent Ariëns, vincentariens@gmail.com

Voor de presentatie klik [hier](#)

Workshop 8

Ondernemersnetwerk nieuwe stijl zorgt voor reuring in de buurt

Jeffrey Spangenberg en Firoez Azarhoosh www.timorpleincommunity.nl

Te vaak worden ondernemers niet als onderdeel van een buurt gezien. Maar een buurt is niet alleen van de bewoners, ook van de ondernemers die er een bedrijf hebben. Anderzijds maken veel ondernemers ook te weinig gebruik van de kansen in hun eigen buurt en zoeken ze geen aansluiting.

Timor Plein Community

Timor Plein Community (TPC) is een samenwerkingsverband van ondernemers en bewoners rondom het Timorplein in Amsterdam dat ondernemers in de buurt zichtbaar maakt en een verbinding legt tussen ondernemers en de wijk. Communities zoals TPC laten zien dat ook of misschien

juist in deze tijd van globalisering de lokale economie er wel degelijk toe doet. Omdat daar de verbinding tussen economie, duurzaamheid en sociale samenhang duidelijk zichtbaar wordt.

Gezellige wijk

Ook ondernemers hebben er belang bij dat de wijk floreert, dat het er leuk en gezellig uitziet en dat ze binding hebben met de bewoners uit een buurt. Als klant, maar ook voor de broodnodige sociale controle na sluitingstijd. Bewoners hebben belang bij actieve ondernemers vanwege de werkgelegenheid en de levendigheid in de buurt. Maar ook omdat ze voor hun initiatieven, netwerken en verenigingen financiële en logistieke ondersteuning nodig hebben. In de vorm van sponsoring, spullen of diensten.

Niet alleen als sponsor

Er is dus wederzijdse afhankelijkheid. Het is van belang dat beide partijen zich dat realiseren. Dan kunnen er ook gezamenlijke doelen ontstaan. Zo kunnen ondernemers en bewoners ook over en weer dingen vragen en aanbieden. Want dat is wel van belang: ondernemers moeten niet het gevoel krijgen dat ze er alleen maar zijn om te sponsoren. Het gaat om leefbaarheid en sociale samenhang, voor iedereen.

Workshop 9

De samenleving geeft antwoord

Rinske van Noortwijk noortwijk@greenwish.nl, www.Greenwish.nl, www.idealenkompas.nl

Als gemeente stel je doelen. Maar je bereikt weinig zonder de medewerking van de inwoners. Hoe kun je mensen bereiken die met eigen initiatieven werken aan de doelstellingen waar jij als gemeente voor staat?

Erkenning

Je kunt natuurlijk allerlei campagnes verzinnen, en om aandacht te krijgen, moet dat soms ook wel. Maar voor 90 % komt het neer op een manier van denken, een houdingskwestie. Sta open voor wat er is en sluit daar bij aan. Houd je doel wel in de gaten, maar laat je eigen ideeën over oplossingen los.

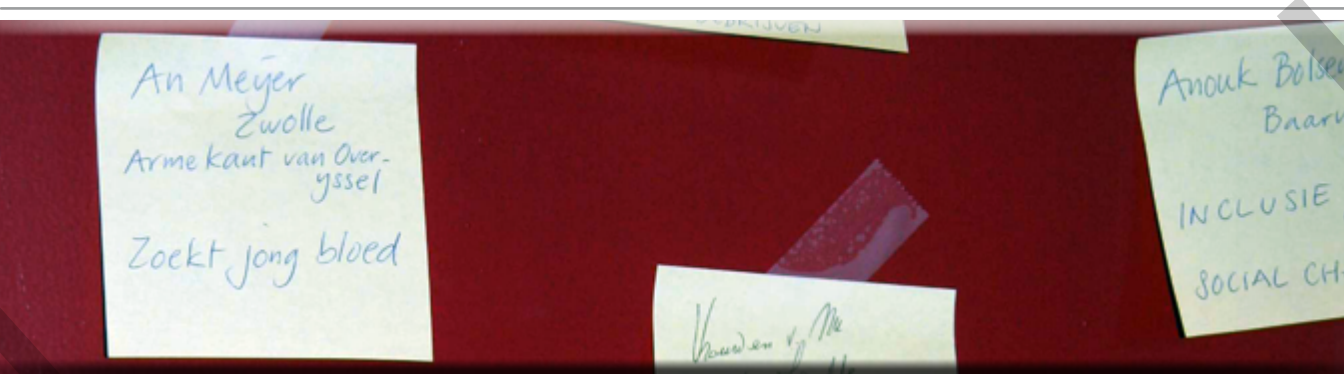

Zoek en vind!

Mensen met eigen initiatieven vragen vaak iets heel anders van de overheid dan men verwacht. Erkenning, vertrouwen, legitimering, een financiële bijdrage, daar is dikwijls behoefte aan. En dat is iets anders dan een beleidsnota of aanvraagformulier.

Uitgangspunt zou moeten zijn, dat er veel kennis, creativiteit en daadkracht in de samenleving zit en dat er al veel mensen actief zijn in de gemeente. En dus is het een kwestie van die mensen zien te vinden. Plekken waar je actieve mensen kunt vinden: via lopende initiatieven en bestaande netwerken, IdealenKompas, regionale (Rabobank) fondsen, sociale media, via sleutelfiguren. Maar ook oproepen via de media en prijsvragen. Heb je ze gevonden, ga dan

samen aan de slag. Zonder het over te nemen en in vaste structuren te gieten. Voor de presentatie klik [hier](#).

Workshop 10

Vindingrijke verenigingen

Irene van Deuveren irenevandeuveren@gmail.com Maaïke Moulijn mmoulijn@arcon.nl.

Het lijkt onmogelijk om in deze tijd van los-vaste verbanden, sociale media en 1001 mogelijkheden een vereniging draaiende te houden. Verenigingen kampen met teruglopende ledenaantallen en voor je een nieuw bestuurslid of nieuwe trainer hebt gevonden, ben je weer heel wat vertrokken leden verder.

Toch zijn er wel mogelijkheden. Je moet ze alleen wel zien!

Het in stand houden van een vereniging moet natuurlijk geen doel op zich worden. Dus stel je de vraag: wat is ons doel, waarvoor zijn we ooit opgericht? En is dat nog steeds ons doel? Misschien is de vereniging als vorm niet per se nodig voor wat je wil bereiken.

Wat kun je nog meer?

Zoek bewust aansluiting bij de wijk of het dorp waar je deel van uitmaakt. Wat kun je nog meer dan alleen voetballen, jeu de boules of activiteiten voor vrouwen organiseren? Wat kunnen jullie betekenen voor de lokale samenleving? En wat kan die lokale samenleving voor jullie vereniging betekenen?

Leen je clubhuis bijvoorbeeld eens uit aan het buurtcomité of organiseer een activiteit met werkgevers, scholen en/of verzorgingshuizen in de wijk.

En: je bestaat uit leden, die allemaal hun eigen netwerken hebben. Maak daar gebruik van!

Contact

Tijdens de workshop legde een Vrouwen van nu afdeling uit Zwolle contact met een jeu de boules vereniging uit Zwolle en Stichting De Zaanse schans uit Zaandam om te bekijken of er gezamenlijke activiteiten mogelijk zijn. Ook werd bekeken wat nu precies de doelstelling is van de Vrouwen van nu en in hoeverre de jeu de boulesvereniging leden nodig heeft of in een andere vorm verder kan gaan.

Workshop 11

De smederijen van Hoogeveen:

samen plannen smeden voor de eigen buurt

Jan Bouwmeester (j.bouwmeester@desmederijenvanhoogeveen.nl www.desmederijenvanhoogeveen.nl)

In de Smederijen van Hoogeveen werken wijkbewoners, gemeente, politie, woningstichtingen en zorginstellingen samen aan de leefbaarheid van alle wijken in Hoogeveen.

Iedere Smederij heeft zijn eigen budget. Doordat de lijnen kort zijn en de drempels laag, ontstaat er veel initiatief. De Smederijen werken op drie niveaus: het dagelijks beheer, activiteiten en maatregelen op de korte termijn (de Korte klap) en beleid en maatregelen voor de lange termijn (de Lange klap).

Ingeburgerd

De Smederijen zijn dus geen organisatie op zich, maar een gezamenlijke werkwijze van zes organisaties. Veel initiatieven en ideeën komen vanuit de bewoners zelf. Dat komt, doordat de Smederijen inmiddels al ingeburgerd zijn.

‘Kan niet’ kan niet

Deze aanpak vraagt van de deelnemende partners een zeer vraaggerichte en integrale werkwijze: alle schotten moeten weg en “kan niet” kan niet! De gebiedsregisseurs, die bewust zijn ondergebracht bij de gemeente, zorgen ervoor dat de gemeente veel voeling houdt met wat er gebeurt binnen de Smederijen.

“Zo laten we het vuur van de Smederijen branden!”

Open space 1

Sleutels tot succesvolle mbo*-netwerken

In Zwolle en Kampen draaien nu al voor het 6e en 7e jaar succesvolle Beursvloeren. Ondernemers en vrijwilligersorganisaties ‘kijken elkaar diep en de ogen’ en veel ondernemers raken zo voor het eerst besmet met het mbo-virus en gaan samenwerken. Een mooi resultaat. Toch is het niet genoeg voor organisator Frank Rooseboom: hoe kun je die maatschappelijke betrokkenheid vergroten en met welke maatschappelijke ontwikkelingen hebben we dan te maken?

Beursvloer

In Gouda en Hellendoorn zijn de eerste ervaringen met de beursvloer erg positief, vertellen organisatoren Carolien Wammes en Yvonne Posthuma. Net als in Zwolle is het juist lastig om lokale middelgrote ondernemers te betrekken want die doen al veel via de klassieke sponsoring, zoals een bord langs het sportveld.

Geduld

Eerde de Swart van mbo-Nederland: “De beursvloer is en blijft een mooie laagdrempelige manier om ondernemers bewust te maken van mbo.” Met de gemeente aan tafel te gaan zitten en maatschappelijke knelpunten inventariseren en op die vlakken samenwerken, zou een volgen stap kunnen zijn. In Gouda gebeurt dat in het convenant Jeugdwerkloosheid tussen gemeente en bedrijven. Een uitdaging blijft in alle samenwerkingsvormen met ondernemers het verschil in tempo, de ‘winst’ die er toch ergens te behalen moet zijn. “Pas als ze besmet zijn met mbo, hebben ze meer geduld”, concludeert Rooseboom.

Tips voor succesvolle mbo-netwerken:

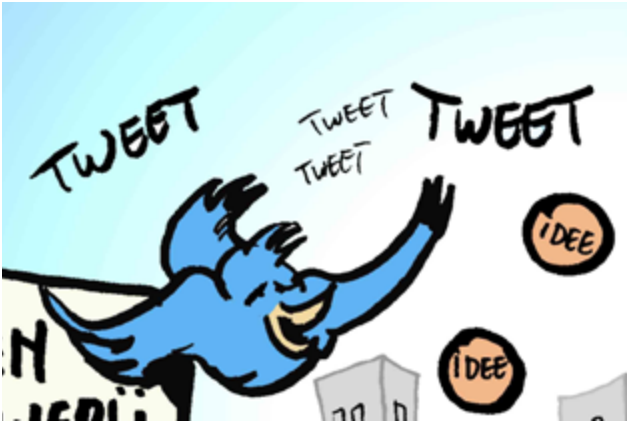
- welke bedrijven hebben al een relatie met de overheid? Begin daar
- kijk waar in wijken broedplaatsen van zzp’ers zijn, dar zit veel energie, mogelijk ook maatschappelijk in te zetten
- inventariseer maatschappelijke knelpunten en zoek branches die daar expertise hebben
- sluit aan bij een bestaande mbo-structuur, zoals het pact van Hengelo.
- kijk of je kunt samenwerken met businessclubs
- verenigingen kunnen ook een ‘maatschappelijke businessclub’ oprichten
- wees in je voorstellen naar ondernemers zo concreet mogelijk

Open space 2

Twitter verbindt ondernemende mensen

Caroline van Amerongen www.uitjeweordenkomen.nl , caro@cvateksten.com

Twitter is een snel medium met een eigen dynamiek. Dat is de kracht ervan. Maar dat maakt soms ook eng: je overziet de gevolgen van je acties op Twitter niet altijd. Voor traditionele organisatievormen, gewend aan zegslieden en persmomenten, is Twitter daarom wel eens lastig. Met name gemeenten worstelen daar wel mee. Wie twittert er en namens wie? En wat kun je wel of niet twitteren? Bovendien : je doelgroep volgt jou, dus je publiek is moeilijk te sturen.

Als je besluit te gaan twitteren zit er niets anders op dan te accepteren dat er op Twitter dingen snel gaan: ze borrelen snel op en gaan ook weer snel voorbij. Je kunt niet met alles wat doen, hoeft ook niet. De ervaring is dat sleutelfiguren vaak wel twitteren, wat als een katalysator kan werken.

De snelheid van Twitter heeft ook zijn voordelen. Zo hebben Beursvloer Zwolle en Hellendoorn Samen goede ervaringen met het snel vinden van oplossingen: een locatie voor de beursvloer, een prof-filmer die als begeleider optreedt voor een promofilmje.

Open space 3

Hoe komen eigenwijze netwerken aan geld?

(En hoe komen fondsen van hun geld af?)

Er zijn veel initiatieven en er zijn best veel fondsen. Maar hoe vinden die elkaar? Voor projecten en concrete initiatieven is wel geld te vinden. Lastiger wordt het om geld te vinden voor de organisatie van een netwerk, voor secretariële en logistieke ondersteuning. En dat is vooral lastig, omdat de meeste fondsen alleen subsidie geven voor projecten en aan organisaties die een rechtspersoon zijn (een stichting of vereniging). En dat is nu precies waar veel informele netwerken bewust niet voor kiezen. Een fonds als Fonds 1818 zit aan de andere kant van de streep met het omgekeerde probleem: zij willen zich graag aanpassen aan de nieuwe tendens van de informele netwerken, maar zijn nog op zoek naar passende vormen daarvoor. Want als fonds wil je natuurlijk wel de zekerheid hebben dat je geld niet in zakken verdwijnt waar het niet hoort. En een rechtsvorm kun je daarop controleren: die moet immers verantwoording afleggen.

Aangedragen oplossingen/denkrichtingen:

- Als initiatiefnemer niet in geld denken, maar kijken naar waar je dat geld voor nodig hebt en dat vragen, bijvoorbeeld aan bedrijven.
- Behalve een rechtspersoon zijn er wellicht andere vormen te bedenken: sluit een overeenkomst en heb vertrouwen dat het ook in een informeel verband goed kan gaan.
- Fondsen zouden ipv geld geven ook ondersteuning voor organisaties kunnen inhuren of een pool vormen voor ondersteunende taken. Dat omzeilt wellicht ook de kwestie van de rechtspersoon.
- Om te voorkomen dat subsidie aanvragen beide partijen veel tijd kost, is het beter om vanaf het begin samen op te trekken: dien een aanvraag niet in één keer in, maar doe dat in stapjes en bespreek iedere stap. Dat bevordert de creativiteit en schept al snel helderheid, ook over een afwijzing.
- Bouw een verdienmogelijkheid in je initiatief. Dat schept vertrouwen bij fondsen.

Met medewerking van:

- [Rabobank Coöperatiefonds West-Twente](#)
- [Fonds 1818](#)

Sneltekenaar Mark de Koning

Beelden zeggen soms veel meer dan woorden. Tijdens Samen Doen! produceerde een tekenaar daarom - in een razend tempo- de ene cartoon na de andere. Dat was Mark de Koning. In zijn eigen onderneming De Koning Organisatie, Creativiteit en Ontwikkeling combineert hij op verrassende wijze zijn kennis als organisatieadviseur met zijn talent als tekenaar.

Op zijn website zegt hij daar zelf over:
“Van kinds af aan ben ik verslingerd geraakt aan de kracht van beelden en in het bijzonder aan cartoons en strips. Toen ik in het organisatieadviesvak belandde was ik dan ook verbaasd dat vooral het geschreven en gesproken woord het discours leek te bepalen. Ik heb mijn kantlijnkrabbels serieus genomen en actief ingezet als methode om het onbesprokene bespreekbaar te krijgen, om het geheugen van een bijeenkomst te organiseren en om de nodige relativerende humor en scherpte terug te winnen.”

In deze krant kom je een aantal van zijn prenten tegen. Alles zien? Klik [hier](#) .

Wegwijzer: werken met een lerende gemeenschap

De afgelopen twee jaar was er in de Hellendoornse samenleving een lerende gemeenschap actief: een groep van ongeveer 25 inwoners en vertegenwoordigers van bedrijven, kerken, maatschappelijke organisaties, instellingen en gemeente die zich samen bogen over maatschappelijke vraagstukken. Het door hen zelf bepaalde hoofdthema was: maatschappelijk betrokken ondernemen. Om deze manier van werken voor anderen toegankelijk te maken, is er een [digitale wegwijzer](#) geschreven.

Speelt er in jouw organisatie, netwerk, bedrijf of gemeente een thema waar je maar geen greep op krijgt? Licht er een vraagstuk dat schreeuwt om een onorthodoxe aanpak, om een frisse blik? Dan is de lerende gemeenschap misschien een geschikte methode. Op de digitale wegwijzer kun je zien welke vraagstukken en situaties zich goed lenen voor een lerende gemeenschap en welke wellicht minder geschikt zijn.

Bij wijze van eerste kennismaking met de wegwijzer werd er tijdens Samen Doen! een vrolijke, speels vormgegeven waaier uitgereikt, met daarin kort en bondig samengevat de belangrijkste *do's* en *dont's*.

Dates en matches, gemaakt tijdens Samen Doen!

Anouk Bolsenbroek/Baarn en Famke ten Brinke/ZIVA, Hooghalen

Anouk is bezig met een nieuwe beweging rondom 'Inclusie' en social change: www.inclusie.nl/informatie. Haar vraag: Hoe kun je netwerkachtig met maatschappelijke partners aan meer inclusie werken? Misschien kan Famke ten Brinke meedenken, zij is bij ZIVA expert voor 'inclusie'...

Greetje Steensma en Toos van Aarsen/ Diepenveen en Hans van Overbeeke/Hellendoorn

Greetje en Toos zijn bezig met het opzetten van Power Diepenveen a la power-amersfoort.nl en Hans van www.hellendoornsamen.nl heeft plannen voor het organiseren van de zilveren kracht in Hellendoorn.

Rinske van Noortwijk/Greenwish en Jurgen Hoogendoorn/OGA Amsterdam

Beiden werken aan meer ruimte voor maatschappelijke initiatieven en initiatiefnemers. Rinske vanuit stichting Greenwish www.greenwish.nl, bijv. als communitymanager van het netwerk 'Initiatievenmakelaars' en Jurgen vanuit het ontwikkelingsbedrijf Amsterdam. ruimtevolk.nl/blog/hack-de-overheid en: ruimtevolk.nl/chaos-en-orde-in-de-vloeibare-stad

Heleen van Praag/Gouda Bruist en Jeffrey Spangenberg/Timorplein Community

Zij maken slimme en creatieve verbindingen tussen mensen met goede ideeën (bewoners én ondernemers): Heleen in Gouda met www.goudabruist.nl en Jeffrey in Amsterdam via de www.timorpleincommunity.nl

Op zoek naar nieuwe organisatievormen

Silvia de Ronde Bresser: "Kracht in Nederland wil netwerken vooruit helpen"

We kunnen niet meer heen om de informele netwerken. Ze belichamen een samenleving die niet meer wacht op initiatieven van overheid en instituties, maar het heft in eigen hand neemt. Met alle 'uitdagingen' die daarbij horen. Want hoe houd je zo'n netwerk draaiend? Kracht in Nederland wil deze netwerken een helpende hand bieden.

"Kracht in Nederland is van iedereen die er tijd en energie in stopt", zegt Silvia de Ronde Bresser, één van de aanjagers van het landelijke netwerk. En dat is meteen een goede omschrijving van alle informele netwerken.

Zelf aan de slag

De sociale infrastructuur verandert. De overheid trekt zich terug, mensen worden hoe langer hoe meer op zichzelf teruggeworpen om in behoeften te voorzien. Sociale zekerheid, werk, energievoorziening, gezonde voeding: het is allemaal niet meer zo vanzelfsprekend dat het voor je wordt geregeld. En dus moeten we zelf aan de slag. De Ronde Bresser: "We zijn op zoek naar een nieuw soort infrastructuur, op weg naar de doe-het-samen-samenleving." Want ook informele netwerken en initiatieven hebben een vorm van organisatie en praktische ondersteuning nodig. Daar lopen ze vaak tegen aan: zo financieren fondsen alleen organisaties in de vorm van een rechtspersoon (stichting of vereniging).

Anders kijken

Kost het niet ontzettend veel tijd om dit soort zaken allemaal opnieuw te moeten uitvinden? De Ronde Bresser: "Het is een kwestie van anders naar de dingen kijken. Voor gemeenten betekent dit bijvoorbeeld heel goed kijken naar welke initiatieven en netwerken er al zijn en hoe die gefaciliteerd kunnen worden."

Hoe neem je baricades weg, hoe werk je met hen samen?

Kracht in Nederland maakt maatschappelijke projecten 'van onderop' en de mensen die daaraan werken in samenleving, overheid en bedrijven zichtbaar en verbindt deze met elkaar. Op 12/04/2012 is er weer een oploop van KiN in Rotterdam.

Meer weten via Silvia@indema.eu

Dates en matches, gemaakt tijdens Samen Doen! Filmpjes van Say yeah

Tijdens Samen Doen! was er een filmploeg actief van productiebedrijf Say yeah uit Enschede.

Ze interviewden initiatiefnemers, bestuurders, ondersteuners, ondernemers en andere betrokkenen over hun praktijkervaringen en indrukken van de dag. Nieuwsgierig? Kijk [hier](#)!

Say yeah filmde ook deelnemers aan de lerende gemeenschap in Hellendoorn.

Die filmpjes maken deel uit van de digitale wegwijzer voor het werken met een lerende gemeenschap.

Pet op, pet af: welke rollen waren er?

Welke rollen vervult iedereen in het leven en hoe kun je ze combineren en elkaar laten versterken? Dat was een van de vragen tijdens Samen Doen! Om dat zichtbaar te maken schreef iedereen aan het begin van de manifestatie al zijn/haar rollen op een petje. Bleef het aanvankelijk op vele petjes nog bij twee of drie rollen, gaandeweg raakten de meeste petjes aardig volbeschreven. Een greep: moeder, partner, vrijwilliger, buurvrouw, professional, vriendin, bestuurder, verbinder, spons, onderzoeker, sporter, denker, doener, schrijver.

De kunst is om op de juiste momenten van rol te wisselen of juist verschillende rollen te combineren. Dit kan leiden tot nieuwe inzichten en verrassende combinaties.

Arcon denkt mee

Arcon ondersteunt in brede zin de eigen kracht van mens en samenleving. Wij onderzoeken, adviseren, bemiddelen en helpen bij de uitvoering, binnen de contouren van de civil society.

Het is niet voor niets dat de handleiding voor de lerende gemeenschap op de site van [Arcon](#) staat. Die handleiding is niet meer – maar zeker ook niet minder – dan een richtingaanwijzer voor het nieuwe netwerken: “Zo zou het kunnen, maar ga vooral voor je eigen aanpak.” En dat doet Arcon: helpen zoeken naar die eigen aanpak.

Het nieuwe netwerken kenmerkt zich door maatwerk in de feitelijke situatie en in een natuurlijke groei van samenwerking. Arcon is goed in meedenken, in het vinden van het begin. Praten is altijd een goed begin, want alles begint met communicatie. Arcon is graag uw gesprekspartner. Bel of mail, dan maken we een afspraak.

fvanginkel@arcon.nl of 074-2426520.

Dit werd er getwitterd!

#Samen2012 Trending Topic

Arjan van Faassen | @arjanvanfaassen

We spreken niet meer van ‘vrijwilligers’ maar van ‘ondernemende burgers’ #samen2012 #burgerregie

Anouk Bolsenbroek | @ABolsenbroek

Veel ideeën voor @inclusie beweging uit workshop ‘makers en doeners’ en ideebrouwerij op #samen2012

Anouk Bolsenbroek | @ABolsenbroek

Creatieve ondernemers in de wijk zijn heel belangrijk voor de binding in de wijk, zijn bereid om iets meer te doen. #samen2012

Boukje Keijzer | @boukjekeijzer

#samen2012 eyeopener vd dag: kern van crowdfunding is betrokkenheid/ambassadeurschap. Geld is bijzaak, netwerk is king. #in .

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Eén van mijn tweets heeft me een taart opgeleverd! #samen2012 #indetreinmettaart

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Lokaal verbinden om globaal te inspireren. #mooi #society30 #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Prosument, nieuwe bemiddelaar, ideeënmakelaar. Er kunnen heel wat rollen bij op de petjes na vandaag... #samendoen #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Datingsite maakt gebruik van #samen2012, omdat deze trending is. Tja, ook dat is een soort van ‘netwerk’... #reclame

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Loslaten? Laat, als de overheid toch nodig blijkt te zijn, een idee omarmen! Maak iemand verantwoordelijk! #samen2012

16 Feb Rudi theunissen | @ruditheunissen

@assinkbas helemaal mee eens. Een goed idee juist vasthouden en faciliteren, en verantwoordelijkheden verdelen. Dat is kiezen!

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Dakloze in Zwolle organiseert zaalvoetbaltoernooi voor goed doel in Afrika en om meer aangesproken te worden op straat. #wauw #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

De praktijk van het verbinden. Geen cursus knopen, maar een workshop van een ideeënmakelaar. #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Bij een brouwerij krijg ik gelijk dorst... Maar een ideebrouwerij? #interessant #workshop #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Een formele setting voor een informele bijeenkomst. Benieuwd of we samen die formele setting kunnen negeren en gaan doen! #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Pas nou op! Geef die microfoon niet uit handen! Er zitten initiatiefnemers in de zaal! #danbenjehemkwijt #samen2012

16 Feb Bas Assink | @assinkbas

Een cartoonist. Die is in het paradijs met al die mensen en die witte petjes... #inspiratie #samen2012

Vraag en antwoord

Klik [hier](#) voor het complete aanbod

Evaluatie: doelgroep (te) zeer gemeleerd

Uit de 44 reacties (ca 20% van de aanwezigen) die we kregen op het digitaal verstuurd evaluatieformulier, bleek dat het gemeleerde gezelschap dat aanwezig was op Samen Doen! zowel de kracht als de zwakte van de dag was.

De kracht zat 'm in de verhalen en praktijkervaringen, waardoor veel mensen aangaven inspiratie te hebben opgedaan. De zwakte zat in de uiteenlopende behoeften: zo vonden sommigen de theoretische achtergrond die met name in het plenaire deel werd geboden verhelderend en boeiend, waar anderen het te abstract en te vaag vonden.

Verdere feiten uit de evaluatie:

89% vond de informatie vooraf duidelijk

54% vond de lezing van Hortulanus goed (27%) of voldoende (27%)

73% vond de workshops/open spaces in de eerste ronde goed (30%) of voldoende (43%)

77% vond de workshops/open spaces in de tweede ronde goed (43%) of voldoende (34%)

50% vond dat die dag niets ontbrak, 36% vond van wel

Op de vraag wat u van de bijeenkomst mee naar huis heeft genomen, varieerden de antwoorden van : "Niets, zelfs de waaier ben ik vergeten" tot "Nieuwe ideeën en zin om daarmee aan de slag te gaan." Veel gegeven antwoorden op deze vraag waren: "Inspiratie" en "Een goed gevoel".
